

DONNA LEON

Amb l'aigua al coll

edicions

62

DONNA LEON

Amb l'aigua al coll

Traducció de Núria Parés

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *Trace Elements*
© 2020 by Donna Leon and Diogenes Verlag AG Zürich.
All rights reserved

Primera edició: març del 2020

© de la traducció: Núria Parés Sellarès, 2020

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Realització Planeta

DIPÒSIT LEGAL: B. 3.923-2020
ISBN: 978-84-297-7845-8

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor; la llei preveu sancions per als infractors.

Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra, podeu sol·licitar permís al Centro Español de Derechos Reprográficos, a través del portal www.conlicencia.com

o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.
Tots els drets reservats.

CAPÍTOL I

Un home i una dona que conversaven animadament s'acostaven al Ponte dei Lustraferi, tots dos acalorats i incòmodes en aquella tarda de finals de juliol. L'ampla *riva* no tenia compassió de ningú que hi caminés a la vora; la superfície blanca de la pedra reflectia la claror del sol i els il·luminava la cara amb els mateixos rajos de llum que els queien a l'esquena.

L'home s'havia tret l'americana i la duia penjada a l'espatlla, agafant-la pel coll amb un dit. La dona, amb els cabells rossos recollits en una cua perquè no li fessin calor, portava uns pantalons de lli de color beix i una camisa blanca de màniga llarga també de lli. Es van aturar als peus del pont, observant l'enorme barca amarrada al Rio della Misericordia que bloquejava l'entrada a altres barques pel Rio dei Lustraferi, que baixava perpendicularment a la dreta. Una paret de plaques de metall corrugat entrellaçades s'estenia de banda a banda del canal més petit, i creava una presa a l'altra banda de la qual el nivell de l'aigua s'havia reduït a la meitat.

La falta de cabal havia deixat al descobert uns vessants de llot i matèria negra d'aspecte fastigós a cada costat d'un

ample canal de líquid negre oliós que s'estenia pel centre del canal bloquejat. A l'altre extrem, potser uns cinquanta metres enllà, s'havia encastat una altra paret de plaques metàl·liques en el fang, de manera que segellava el canal. Darrere d'aquest mur més llunyà, hi havia una barca amb una grua groga col·locada en una plataforma just al centre, i davant seu, un contenidor on la grua anava abocant el llot que drenava del canal. Una sobtada ràfega de vent provinent de la *laguna* va arrossegar l'olor del fang sense remoure la superfície d'aquell fluid viscos. El motor dièsel de la barca va rugir mentre succionava l'aigua restant a través d'una enorme mànega de plàstic que passava per sobre de les plaques metàl·liques i la buidava a l'altra banda de la barrera.

—*Oddio* —va dir la commissario Claudia Griffoni—. No ho havia vist mai això.

En Guido Brunetti, el seu amic i company de feina, s'estava immòbil al seu costat, amb el peu dret posat al primer esglauó del pont, paralitzat, com el robust Cortés contemplant el Pacífic. Potser exagerant una mica, va exclamar:

—Jo feia anys que no ho veia.

La Griffoni va fer una riulla i va assenyalar cap a l'escena que tenien al davant.

—No tenia ni idea de com es feia.

Va pujar fins al capdamunt del pont per tenir una perspectiva més bona de la barrera metàl·lica.

En Brunetti la va seguir i es va posar al seu costat.

—D'on deuen haver tret els diners per fer això? —va preguntar, com si parlés per si mateix. El *Gazzettino* d'aquell matí incloïa un article ben llarg sobre els projectes d'infraestructures reduïts o cancel·lats per falta de finan-

çament en què s'enumeraven les víctimes habituals: els vells, els joves, els residents que volien viure en pau i tranquil·litat, estudiants, professors, i fins i tot els bombers. En recordar-ho, en Brunetti es va preguntar com s'ho havia fet l'alcalde de la ciutat, *deus ex machina*, per trobar el finançament necessari en els pressupostos municipals per iniciar la neteja dels canals.

—És molt amable per part de l'alcalde destinar unes quantes sobralles a la ciutat —va observar la Griffoni.

En Brunetti va recórrer amb la mirada els vessants negres a banda i banda del canal, on quedava exposat el llot i els detritus de dècades. El llim negre començava just per sota de la marca més alta de l'aigua, i es formava una capa més gruixuda a mesura que s'endinsava en aigües més profundes. Aquella matèria negra, podrida, llefiscosa, de fortor molt desagradable, no semblava que provingués de residus humans; a en Brunetti li provocava una barreja de fàstic i horror en la mateixa mesura.

—Bé s'ha de fer —va comentar.

Malgrat la pudor, no es van moure per marxar. En Brunetti va pensar que les escenes com aquella havien format part de la seva joventut, quan la neteja es feia bàsicament a mà i amb molta més freqüència. Recordava els pasadissos de fusta construïts a cada banda dels canals i la facilitat amb què els treballadors s'hi desplaçaven amb galledes i pales.

Un retronys va ressonar un tros enllà, i tots dos van alçar les mans per tapar-se les orelles. Era el motor de la grua de la barca. Hi havia una gran mandíbula de metall negre al mig de la coberta, amb el coll doblegat, la boca gegantina tancada i en repòs.

Van veure, a l'interior de la cabina de vidre de la proa,

un home amb una granota blava, un cigarret penjant d'un costat dels llavis, les mans ocupades tocant botons i palanques. Amb un rampell de la il·lusió típica de la infantesa, en Brunetti es va quedar paralitzat admirant l'escena i desitjant poder tenir una feina com aquella, tan semblant a jugar, però amb tant de poder. La Griffoni també semblava que havia quedat encisada, tot i que en Brunetti dubtava que fos per aquella feina. A més, era poc probable que l'Ajuntament contractés una napolitana, un desavantatge encara més gran que ser una dona.

Sense dir res més, van caminar fins a l'altra banda del pont i van observar, en silenci, com les dents tancades de la grua s'alçaven de la coberta i es col·locaven sobre l'aigua. Es van obrir per crear l'efecte horrible d'una gola negra amb unes dents serrades, i després, lentament, es van enfonsar a la superfície de l'aigua i van desaparèixer.

Les mans de l'operari es van moure, i el llarg braç d'acer es va desplaçar lleument a la dreta, es va aturar i va semblar que s'agitava sota l'aigua, i llavors va començar a pujar. Quan va traspasar la superfície greixosa de l'aigua, en Brunetti va veure peces de plàstic, goma i metall penjant de les dents: semblava un enorme rottweiler menjant-se un bol d'espaguetis. El braç llarg es va alçar amunt i va sostenir aquella mandíbula en l'aire mentre l'aigua queia en cascada al canal i, tot seguit, les dents serrades es van desplaçar cap a la part del davant de la barca, que ja estava plena de deixalles fangoses. Es va aturar just a sobre de la pila de porqueria i llot. Lentament, la mandíbula es va anar obrint i les escombraries que contenia van caure sobre la pila. Uns quants moviments de mans de l'operari van ajudar a caure els últims fragments, i després les dents es van tornar a enfonsar dins l'aigua.

No havien vist un segon operari que hi havia a la *riva* amb una pala a les mans. Tan bon punt la mandíbula de metall es va allunyar, va pujar a la barca per un tauló de fusta entravessat a l'embarcació i va allisar la pila de deixalles, aixafant i movent bosses de plàstic plenes d'ampolles cap als costats, una ràdio desintegrada, un manillar de bicicleta i altres objectes massa degradats per poder-los identificar.

Van observar l'escena en un silenci agradable durant molta estona, cap dels dos volia reprendre la marxa, convençuts tots dos que només l'altre podia entendre el plaer comú d'observar aquella màquina en funcionament. Cap dels dos no va dir res, se sentien units en una estranya intimitat.

Al cap de deu minuts, l'operador de la grua es va aixecar de cop, va baixar la petita escala que anava des de la seva cadira fins a la coberta i va córrer cap a un costat de la barca. Es va inclinar sobre l'aigua i va mirar atentament cap avall, després es va posar les mans al front per fer visera al sol i es va moure una mica a la dreta, sense deixar de mirar l'aigua amb atenció. Tot seguit, va tornar al quadre de comandaments i va tocar alguna cosa que va fer disminuir el rugit del motor. Va cridar l'home de la pala i li va fer senyals perquè s'hi acostés. En Brunetti i la Claudia Griffoni el van observar mentre saltava sobre el tauló travesser i immediatament es reunia amb l'operador de la grua, i també dirigia l'atenció al mateix lloc dins de l'aigua. El brogit del motor esmorteïa les seves veus; la urgència del que deia el primer es feia evident amb els seus gestos.

En Brunetti es va quedar sorprès de la rigidesa que havien adoptat la postura i els moviments dels dos homes.

L'operador de la màquina estava ben tranquil fins llavors, en canvi, quan va tornar al seu seient semblava incòmode, i en Brunetti estava convençut que no volia continuar dre-nant.

Sisplau, que no sigui el que crec que podria ser, va pen-sar en Brunetti, que no ho va comentar a la Griffoni per por de semblar beneit i de quedar com un ximple pel que fos que aquella boca de metall tragués de l'aigua. Es va mirar les mans, aferrades a la barana metàl·lica de la vora del pont, i va veure que tenia els artells blancs de la tensió. Llavors va clavar una ullada a la seva dreta i es va adonar que els de la Griffoni estaven igual. Es va girar lleument cap a la seva amiga i li va veure el perfil rígid, la mandíbu-la tensa.

En Brunetti va tornar a fixar-se en el braç de metall de la grua. En un moment determinat, l'operador va apar-tar les mans dels controls i va saltar a la coberta per guipar per la vora de la barca. Va intercanviar una mirada amb el seu col·lega, que havia tornat a la *riva*, va arronsar les es-patlles i va tornar al seu lloc davant del tauler de control.

El soroll del motor es va intensificar, i la Griffoni i en Brunetti es van apartar de la barana i es van redreçar, es-perant el que havia de sortir de les aigües. Es van girar al mateix moment, van intercanviar una mirada i van tornar a guaitar cap al canal.

Van sentir el canvi de marxa i el frec de la cadena dins de la seva rígida protecció. El braç va emergir de l'aigua, i la mandíbula de l'extrem de la grua va sortir a la llum.

En Brunetti es va preparar per mirar-ho directament, fos el que fos. La Griffoni era una estàtua al seu costat.

El braç de metall es va apartar d'on eren ells momen-tàniament, i quan va tornar al seu lloc va revelar la carcass-

sa blanca i bruta d'una nevera que emergia de les aigües del canal. Era petita, amb prou feines hauria arribat a la cintura d'en Brunetti si hagués estat col·locada en una cuina qualsevol. Tal com va sortir, amb la porta penjant d'una frontissa, tenia l'aspecte d'alguna cosa destrossada en una batalla.

En Brunetti i la Griffoni es van mirar. Va ser ella la primera de riure, després en Brunetti, que hi va afegir una arronsada d'espatlles. Sense dir-se res, es van girar i van començar a baixar per l'altra banda del pont.